

LITIJSKI PREDILEC

FEBRUAR 1980 — št. 4

GLASILO DELAVCEV PREDILNICE LITJA

LETO XXI.

OCENA USPEŠNOSTI POSLOVANJA V LETU 1979 IN NALOGE V LETU 1980

Nadaljevanje iz prejšnje številke

NALOGE V LETU 1980 MORAJO BITI USMERJENE V IZVAJANJE STABILIZACIJSKEGA PROGRAMA

V letu 1980 morajo biti vloženi maksimalni napor vseh delavcev v neposredni proizvodnji, poslovnih delavcev, samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij, za izvajanje in doseganje proizvodnega plana po količini in strukturi proizvodnje, doseganju planiranega skupnega prihodka, dohodka in čistega dohodka, predvsem pa je potrebno še v večji meri usmeriti del proizvodnih kapacitet v povečanje izvoza na konvertibilno področje, in s tem omogočiti normalno oskrbo z reprodukcijskim materialom. Zato bomo s stabilizacijskimi ukrepi morali doseči sledeče rezultate:

1. Povečati proizvodnjo enojne preje za 10 % t. j. od 6.299 t v letu 1979 na 6.906 t v letu 1980, od tega: česane od 339 t na 689 t — povečanje za 103 %, sintetične od 2.569 t na 2.993 — povečanje za 16 %.
2. Povečati proizvodnjo učinkovitih sukancev od 283 t na 550 t ali povečanje za 94 %.
3. Povečati produktivnost za 10 %.
4. Povečati izvoz od 48 milijonov na 60 milijonov deviznih dinarjev ali povečanje za 25 % in to v celoti na konvertibilno poročje.
5. Boljše izkoriščanje osnovnih surovin za 1,5 % in s tem doseči na prihranku 103 t surovin, kar predstavlja vrednostno 4 milijone dinarjev.
6. Racionalna in varčna uporaba pomožnih sredstev (zabojev, cev, embalaže, rezervnih delov), toplotne in električne energije, za kar naj strokovne službe pripravijo v marcu poseben program.
7. Zmanjšati zaloge surovin od 2.650 t na 1.650 t. S tem bi prihranili na zmanjšanju obresti pri vezavi obratnih sredstev za 2,4 milijone din.
8. Predelati 60 t odpadkov iz zaloge v letu 1979, s čimer bi prihranili 1,8 milijona din.
9. Povečati celotni prihodek na osnovi povečane proizvodnje in asortimana proizvodnje ter povečanju cen prej od 538 milijonov v letu 1979 na 657 milijonov v letu 1980 ali povečanje za 22 %.
10. Porabljen sredstva, t. j. vsi stroški poslovanja, se morajo gibati za 5 % počasneje kot celotni prihodek.

11. Dohodek se mora povečati za 33 %, od 173 milijonov na 230 milijonov din.

12. Čisti dohodek se mora povečati za 32 %, od 143 milijonov din na 190 milijonov din.

13. Osebnih dohodkov se bodo gibal v skladu z resolucijo in politiko osebnih dohodkov za leto 1980, in bodo za 8 % rasli počasneje od dohodka in čistega dohodka.

14. Amortizacija se bo povečala za 10 %, od 31 milijonov na 34 milijonov din.

15. Bolj določeno opredeliti delovne naloge za delavce z zmanjšano delovno sposobnostjo in urediti zanje trajno in primerno vodstvo.

KONKRETNI UKREPI ZA DOSEGO STABILIZACIJSKIH CILJEV

1. Pospešeno izvajati vsa investicijska dela, in v najkrajšem času vključiti nove kapacitete v proizvodni proces.

2. Kvalitetno in sproti vzdrževati vsa osnova sredstva in naprave.

3. V novih pogojih organizirati proizvodnjo in tehnološki proces tako, da bodo proizvodne zmogljivosti kar največ izkoriščene, dosežena visoka kvaliteta, smotrno uporabljen osnovna surovina in ostali pomožni materiali, dosežena najboljša produktivnost dela.

4. Intenzivno pristopiti k izobraževanju delavcev na delovnem mestu in usposabljanje samoupravljalcev.

5. Pravočasna, kvalitetna in cenena oskrba vseh potrebnih surovin za normalni potek proizvodnje.

6. Temeljito obvladovanje domačega in svetovnega tržišča, dolgoročno povezovanje s kupci doma in na tujem.

7. Večja izkoriščenost delovnega časa, za kar naj se dosledno izvajajo določila pravilnika o delovnih razmerjih, in zmanjšanje izostankov z dela.

8. Razširiti in dopolniti sistem nagrajevanja in opredeliti delovne obremenitve.

Lonci za OE stroje čakajo na start

9. Tekoče spremljanje, analiziranje in ukrepanje vseh tokov poslovnega delovanja.

10. Skrbeti za likvidnot finančnih sredstev.

11. Še v večji meri informirati vse delavce s celotno problematiko pri izvajanju stabilizacijskega načrta in doseganju proizvodnih in dohodkovnih dosežkov.

12. Zaostri odgovornost do dela in opravljanja nalog na vseh delovnih mestih.

13. Učvrstiti red in delovno disciplino, odgovornost do dela in delovnih priprav. Za neizpolnjevanje tega dosledno izvajati določila pravilnika o delovnih razmerjih in kršitelje kaznovati.

14. V svetovnem gospodarskem prostoru, parav tako pa tudi v Jugoslaviji in Sloveniji, se nahajamo v težkih ekonomskih razmerah. Energetske krize, inflacija, deficit v devizni bilanci Jugoslavije in Slovenije, slabšanje reproduktivne sposobnosti gospodarstva, hitrejša rast splošne in skupne porabe od doseženega družbenega proizvoda, divje naraščanje cen, zmanjševanje produktivnosti dela... vse to zmanjšuje stabilnost gospodarskega položaja. Zato je nujno, da dojamemo vsi potrebo akcije za izvajanje stabilizacijskih ukrepov, kajti brez odprave problemov, ki so se nakopičili v preteklem obdobju, lahko ogrozimo socialni in materialni položaj delavcev.

Odgovornost, da se dela drugače, boljše, bolj odgovorno, bolj učinkovito, disciplinirano in s polno mero zavesti, zadeva vse delavce v našem kolektivu. Nikogar ne sme biti, ki nebi vsaj z delčkom svojih prizadevanj prispeval k učinkovitemu izvajanju stabilizacijskega programa, s tem pa sebi in zanamcem ustvaril sigurnejši in čvrstjši ekonomski gospodarski položaj.

Glavni direktor:
(Jože Mirtič)

Delegati delavskega sveta so sprejeli ta program na seji 27. februarja 1980.

Na osnovi poročila strokovnih služb bo izvršilni odbor pripravil tromesečno poročilo za delavski svet.

ZADNJA NOVICA

Petek, 29. 2. 1980.
Danes je pričela s polno močjo obratovati 1. polovica nove predilnice bombaža z brezvretenskimi stroji (OE). Delo poteka v 4 izmenah.

Preostale tri stroje v tem oddelku bodo montirali predvidoma do konca meseca maja.
M. M.

PREDSTAVLJAMO VAM PREDSEDNIKE

Na volilni konferenci sindikata, ki je bila zadnja soboto v mesecu januarju, smo izvolili poleg članov osnovnih organizacij in konference sindikata tudi njihove predsednike. (O tem smo že poročali). Da bi vsak poznal predsednika svoje osnovne organizacije sindikata, vam jih danes predstavljamo. Prosili smo jih, da nam odgovorijo na nekaj vprašanj v zvezi z njihovim delom v naslednji mandatni dobi. Pred nami so stabilizacijski ukrepi, sprejemanje srednjeročnega plana itd. Povedali so:

BORUT KOMOTAR — predsednik OO sindikata predpredilnice

V naslednjem obdobju nas čaka precej nalog, ki jih moramo uresničiti. Ena izmed najpomembnejših je vsekakor sodelovanje pri pripravi srednjeročnega programa za obdobje 1981–1985. Tu bo potrebno zagotoviti, da bodo vsi delavci seznanjeni z nalogami in možnostmi razvoja naše organizacije. Mnogo pozornosti bo potrebno posvetiti produktivnosti, organizaciji dela in odnosu do delovnih obveznosti.

Pri izvrševanju teh nalog morajo sodelovati vsi člani našega kolektiva, ker le na ta način bomo dosegli uspeh. OO sindikata se bo morala zavzemati za utrjevanje delegatskega sistema, kjer naj bi predvsem zaživel dopolnilno izobraževanje delegatov v vseh delegacijah, saj bo le na ta način omogočeno kvalitetno delo delegacij. Ena izmed nalog, ki smo ji doslej posvečali vse premalo pozornosti pa je tudi izobraževanje delavcev — predvsem novih. Čimprej moramo uveljaviti načelo delitve po delu, saj vemo, da sedanji ne ustreza našim željam in potrebam.

Pomembno vlogo ima naša OO pri krepitevi ljudske obrambe in samozaščite, in sicer z večjim vključevanjem žensk in mladine, kateri so v večini v naši DO. Poleg nalog, ki sem jih naštel do sedaj, pa ne smemo pozabiti tudi nalog s področja kulture, rekreacije, oddiha, in stanovanjske dejavnosti. Po-

sebnost na področju kulturnega življenja se nam s prenovljeno sindikalno dvorano ponujajo večje možnosti, kot smo jih imeli do sedaj.

Kot sem že omenil je sprejemanje srednjeročnega programa (1981–1985) ena temeljnih nalog, ki nas čakajo v naslednjem obdobju. Prav zaradi tega bomo morali zagotoviti, da bo vsak delavec seznanjen z nalogami in možnostmi razvoja naše DO. Naloga sindikata bo vsekakor organizirati javne razprave o planskih nalogah po posameznih organizacijah in izmenah.

Stremimo za tem, da bo problematika v zvezi z srednjeročnim programom na teh javnih razpravah kvalitetna, za kar bodo poskrbeli strokovni delavci naše DO.

Delo naše OO bomo morali organizirati tako, da bo to čimbolj bližje delavcu. Najprimernejša oblika za takšno delo so sestanki sindikalnih skupin po izmenah, kjer se lahko prav vsak delavec vključi v razpravo, ter s svojimi predlogi pripomore k rešitvi marsikaterega problema. Iz izkušnje vemo, da je prav v predpredilnici premajhna udeležba. Doseči moramo, da se to v naslednjih dveh letih ne bi več dogajalo.

Da bi se stabilizacijski ukrepi čim hitreje in čim kvalitetneje izvajali, bo potrebna takojšnja akcija s strani našega kolektiva. V to nas sili situacija, v kateri smo. Ker je prav predpredilnica ozko grlo v naši proizvodnji, se ravno v tem oddelku kakršnokoli izboljšanje lahko močno odrazi v celotni proizvodnji. Potrebno bo sprotno spremljanje izvajanja stabilizacijskih ukrepov, kjer bo nujna tudi povezava med vodstvom proizvodnega sektorja in izvršnim odborom OO predpredilnice. Vodstvo proizvodnega sektorja je že izdelalo prve smernice, predvsem kar se tiče varčevanja z osnovnimi surovinami in pomožnim materialom. Tu je navedenih več konkretnih nalog, za katere bodo morali poskrbeti vsi zaposleni v predpredilnici. Med takšne konkretne naloge spada npr.: formati flajerskih navitkov — morajo odgovarjati predpisanim šablonam — uporabljati dogovorjene barve cev — odpremljanje odpadkov in pometanje ločeno v čistilnico odpadkov, signiranje flajerskih navitkov, uporabo embalaže iz mešalnice vračati v mešalnico, pri prevozu odpadkov uporabljati »zaščitne rjuhe«, da ne pride do raztresanja, pokrivanje flajerskih navitkov v vozičkih in zabojih, urediti menjavo flajerjev, da bo le-ta dobro organizirana itd.

Stabilizacije ni brez odrekanja

Ob izdelavi plana za letošnje leto še nismo poznali vseh gospodarskih gibanj v letu 1979. Večkrat je bilo sicer omenjeno, da v državnem merilu zelo odstopamo od postavljenih gospodarskih ciljev, posebno pa v mednarodni menjavi. Proti koncu preteklega leta pa je zvezni izvršni svet prikazal resnost gospodarske situacije in predlagal vrsto raznih ukrepov, ki so vplivali, da so morali zvezni in republiški organi dopolniti resolucije, v katerih se je bistveno zmanjšala prvotna načrtovana rast družbenega proizvoda, poleg tega pa so se tudi postavile omejitve v pogledu skupne in splošne porabe. Zvezna resolucija ima tudi postavljen kriterij, kako smejo naraščati osebni dohodki v letu 1980. Rast osebnih dohodkov je povezana z rastjo dohodka in sicer tako, da morajo osebni dohodki zastajati za rastjo dohodka za najmanj 25 %. Obenem pa je določeno, da elemente delitve vgradijo v svoje planske akte tudi vse delovne organizacije.

SR Slovenija nekoliko odstopa od tega določila v tem, da je bil sprejet družbeni dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980, ki dovoljuje tistim delovnim organizacijam, ki imajo nekoliko slabše pogoje poslovanja in že sedaj nizke osebne dohodke, hitrejšo rast osebnih dohodkov, medtem ko tistim delovnim organizacijam, ki imajo že sedaj visoke OD, predvsem na

račun posebnih tržnih pogojev, omejuje hitro rast osebnih dohodkov. Na osnovi tega dogovora smo tudi v naši delovni organizaciji pristopili dopolnitvi plana. Ugotovili smo, da ni potrebno spreminjati količinskega plana proizvodnje. Glede na založenost s surovinami in načrtovanim zaključkom investicije, imamo pogoje, da plan dosežemo.

V smislu stabilizacijskih ukrepov, ki so nujno potrebni za uresničitev letošnjih načrtovanih rezultatov, in zaradi napovedanih podražitev, je bilo potrebno popraviti stroške, ki bodo vplivali, da se bo dohodek nekoliko zmanjšal od načrtovanega. Dopolnjen plan predvideva, da moramo ustvariti v letošnjem letu 219 milijonov dinarjev dohodka, kar je za 27 % več kot v letu 1979 ob isti delovni sili, s predvidenim boljšim izkoriščanjem delovnega časa, z večjo produktivnostjo ter ekonomičnejšim poslovanjem. Na podlagi predvidene rasti dohodka nam prej navedeni družbeni dogovor dovoljuje, da lahko povečamo osebne dohodke celo za 20 %, seveda pod pogojem, da bomo dosegli ostale zastavljene cilje.

Družbeni dogovor pa predvideva še nekatere druge omejitve na področju skupne porabe. Ti izdatki se smejo letos povečati največ za 13 %. Če bomo pod republiškim povprečjem, bomo lahko izplačala nekoliko povečali. Po zaključnem računu za leto 1979 nismo ustvarili toliko sredstev za skupno porabo kot smo na-

črtovali, zato je tudi iz tega razloga bilo potrebno popraviti plan izdatkov skupne porabe za leto 1980. Izdatki iz sklada skupne porabe bodo znašali po planu 6.595.000 din, kar je za 5 % več kot lani. V ta znesek je všteti tudi regres za letni dopust v višini 3.523.000 din, to je za 13 % več kot lani. Velika postavka v izdatkih iz tega naslova so odpravnine. V pokoj bo odšlo 40 delavcev, katerim bomo izplačali 800.000 din. Za nagrade ob delovnih jubilejih smo namenili 500.000 din, ter še nekatere manjše izdatke.

Poleg omejitev izdatkov sklada skupne porabe pa smo morali korigirati izdatke v breme stroškov, kot so reprezentanca, reklamni stroški, avtorske honorarje, in dnevnice v tujini. Vsi ti stroški po družbenem dogovoru ne smejo biti višji kot so bili v letu 1979. Izplačila po pogodbah se morajo zmanjšati za 20 %, lani smo v ta namen izplačali 483.000 din, letos pa lahko največ 380.000 din. Dnevnice in kilometrini pa se lahko poveča največ za 10 % nad lanskoletno porabo.

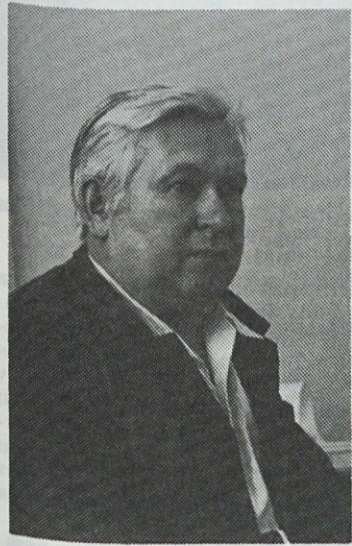
Sprejete dopolnitve plana nas zavezujejo, če hočemo izboljšati standard delavcev in materialno osnovo delovne organizacije. Za prekoračitve dovoljenih materialnih stroškov pa so predvidene kazenske sankcije tako za delovno organizacijo, kot za odgovorne osebe.

A. Kralj

OSNOVNIH ORGANIZACIJ SINDIKATA

**ADOLF PAJTLER —
predsednik OO
sindikata predilnice**

Moje delo bo tudi v drugem mandatnem obdobju koordinirano preko konference sindikata PL. Prva naloga bo, da se aktivno vključimo k sprejemanju zaključnih računov za leto 1979, tako, da bo sleherni

član DO seznanjen, kako smo gospodarili z družbenimi sredstvi. Ustvarjeni dohodek razporejati tako, da se bodo uresničevali njihovi interesi za izboljšanje delovnih in življenjskih razmer, istočasno pa kre-

pila tudi materialna podlaga družbenega dela kot osnova za večji dohodek. Ker je letos leto stabilizacije, mora tudi sindikat izvajati vse ukrepe, ki so bili dani. Posebno se moramo zavzemati za kakovost izdelkov in gospodarnost. Varčevati moramo z osnovno surovino in s pomožnim materialom. Izboljšati delovno disciplino, javno grajati neopravičene izostanke, skrbeti za dobro počutje delavk med stroji. S tem bomo tudi zmanjšali bolniški stalež. V letu 1980 bo izdelan srednjeročni plan za obdobje 1981–1985, zato se moramo aktivno vključiti k razpravi tega programa. Nazadnje bi še omenili, da se moramo pri reševanju zastavljenih nalog vsi aktivno vključiti, ne samo odbor sindikata.

**FRANC BOLDIN —
predsednik OO
sindikata sukalnice**

V naslednjem mandatnem obdobju nas čaka veliko dela, zato se bomo morali zelo potruditi vsi, tako predsedniki osnovnih organizacij, člani IO

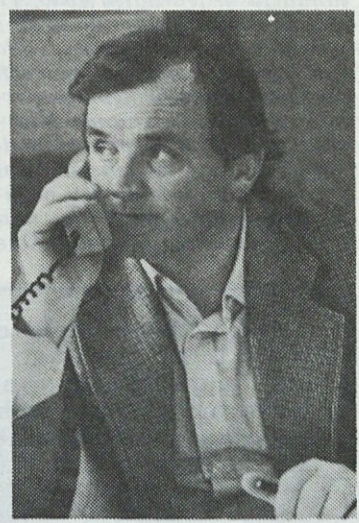
(izvršilnih odborov), kot vsi člani ZS. Poudariti bo potrebno vlogo IO, in tudi člane IO pritegniti k aktivnemu vključevanju v delo sindikata, vsakega na svoji izmeni. Osnovna organizacija sindikata bo morala tesno sodelovati s konferenco sindikata in družbenopolitičnimi organizacijami za uspešnejše izvajanje nalog in se z njim posvetovati o skupnih akcijah. Še naprej bo ostal problem boljšega sodelovanja s člani IO in konferenco sindikata zaradi izmenskega dela, ki nam delo precej otežkoča. Z delom smo začeli že takoj na začetku, in to z obravnavo zaključnega računa, ki je pravkar v teku. Letos se bo zaključila investicija, zato bomo morali pretehtati vse mož-

nosti, da izberemo najboljše. Težili bomo k dograditvi, oz. dopolnitvi sistema nagrajevanja, in s tem dosegli še večjo motivacijo vsakega posameznika, za boljše delovne uspehe. Ker smo v letu stabilizacije, se bodo tudi OO sindikata aktivno vključile v akcijo za doseganje planskih nalog, varčevanja s surovinami in ostalim materialom, k izboljšanju delovne discipline in ne nazadnje tudi k večjemu redu v oddelkih, čistoči, sortiranju cevovodov, skladiščenju embalaže itd. Potrebno bo obračunati s posamezniki, ki nimajo pravilnega odnosa do družbene imovine in tistimi, ki nimajo pravilnega odnosa do dela, ker je skrajni čas, da se tudi na tem področju enkrat premaknemo iz mrtve točke. Čim bolj bomo v našem delu uspeli, toliko boljše bodo rezultati.

**MARJAN SONC —
predsednik OO
sindikata ostale službe**

Zveza sindikatov je najširša osnova za aktivno in organizirano delovno delovnih ljudi, v zvezi z zaščito vseh družbenih vrednot v delovni organizaciji. Zato se moramo zavedati, da sindikat nosi velik del odgovornosti za uspešno in učinkovito delovanje samoupravnih organov, zborov delovnih ljudi, delegatov in delegacij, pa tudi samoupravne delavske kontrole in odborov za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. Predvsem tu mislim, da moramo poživeti dela delegatov in delegacij, in jih čim bolj povezati z ostalimi organi v naši delovni organizaciji. Tudi osnovne organizacije sindikata se morajo aktivno vključiti v izvajanje stabilizacijskih ukrepov. Predvsem moramo podpirati delo in prizadevanost pri delu. S tem v zvezi pa je precej pereče vprašanje delovne discipline. Ne smemo pa biti pozorni le na

žigovanje kontrolnih kartic pri vratarju; več pozornosti moramo nameniti samemu delu med delovnim časom. Odpreti moramo oči pred nedelom, kajti če zapiramo oči pred nedelom, jih hkrati zapiramo tudi pred delom, in jemljemo voljo večini delavcem, ki dobro delajo. Zato bomo morali poiskati pravi sistem nagrajevanja po delu za vse delavce v delovni organizaciji, tako da bo osebni dohodek slehernega odvisen od njegovega vloženega dela.

Glede sodelovanja pri sprejemanju letnih in srednjeročnih planov mislim, da jemljemo to precej formalno. Sindikat bi moral biti pobudnik več akcij v delovni organizaciji, tako tudi za planiranje; prepuščamo pa to le strokovnim službam. Tako jemljemo tudi razprave o zaključnih računih, čeprav bi prav na takšnih razpravah nakazali smeri in oblike gospodarjenja za naprej. Da pa bomo lahko uspešno izvrševali vlogo sindikatov, bomo morali k delu pritegniti čim večje število članov. Obravnava gradiva občinskega sindikalnega sveta ne sme biti edino delo osnovnih organizacij sindikata.

Za premislek

V skrinjice našega glasila smo v zadnjem času dobili nekaj pisemc, v katerih obtožujete ali kritizirate sodelavce — večkrat predpostavljene, »kolektivnim« podpisom: delavci iz... in želite, da ta pisma objavimo v našem glasilu. Tega nismo storili. Menimo, da takšno obtoževanje in tožarjenje »po časopisu« povzroči poslabšanje medsebojnih odnosov — saj bi privledlo do nepotrebnega sumničenja in s tem tudi do nezaupanja med sodelavci. Prav bi bilo, da bi se o takih zadevah pogovorili med seboj v oddelku, na sestanku delovne skupine, in ne bi obešali zadeve na »veliki zvon«. Pisma iz skrinjic smo izročili prizadetim in kot rečeno: na dan z besedo na sestankih delovnih skupin!

Uredništvo

Raztezalke v novi brezvretenski predilnici;

30 LET SAMOUPRAVLJANJA

Letos mineva 30 let odkar smo tudi v naši delovni organizaciji izvolili prvi delavski svet, ko so delavci prevzeli vodenje tovarne v svoje roke. Poleg pomembnega datuma, 9. september, (v spomin na ta datum praznujemo tovarniški praznik) ne smemo pozabiti tudi 5. februar 1950 — ko smo v naši tovarni izvolili prvi delavski svet.

Poglejmo, kaj o tem piše v našem almanahu, ki je izšel ob 90. letnici naše tovarne.

Zakon o samoupravljanju je določil organe upravljanja v gospodarskih organizacijah. Ti so bili delavski svet, upravni odbor in direktor. Prve volitve v delavske svete so izvedli v nekaterih podjetjih že v januarju in februarju 1950. To so bili začasni delavski sveti s posvetovalno funkcijo. Po sprejetju zakona so ti sveti prevzeli funkcijo polnopravnih, zakonito priznanih delavskih svetov. Med prvimi podjetji, v katerih so bili izvoljeni predstavniki kolektiva v organe samoupravljanja, je bila tudi Predilnica Litija. Dne

trajala do izvolitve delavskega sveta po zakonu o upravljanju državnih gospodarskih podjetij z dne 27. junija 1950. Že 26. avgusta 1950 je bil izvoljen delavski svet Predilnice Litija, ki je štel 43 članov. Na svoji seji 3. septembra istega leta je delavski svet izvolil prvi upravni odbor, ki je 9. septembra 1950 imel svojo prvo sejo in je kolektiv prevzel podjetje v upravo in vodenje. Ta datum je vklesan na spominski plošči, ki je vgrajena v zgradbo Predilnice. V nadaljnjih letih do sedaj je bilo izvoljenih še 19 delavskih svetov.

Na zborih delavcev, v torek, 26. II. 1980 smo imeli proslavo v počastitev 30-letnice samoupravljanja v naši delovni organizaciji, na proslavi smo prebrali tudi telegram predsedniku zveze sindikatov Slovenije, tov. Vinke Hafnerju, z nasledno vsebino:

Tov. Vinko Hafner
predsednik zveze
sindikatov Slovenije

Litija, 26. 2. 1980

Najtopleje se vam zahvaljujemo za čestitko, ki ste nam jo poslali ob 30. obletnici ustanovitve našega prvega delavskega sveta.

Vašo čestitko smo posredovali kolektivu. Trudili se bomo, da bomo še nadalje razvijali delavsko samoupravljanje, da bo delavec resnično lahko odločal o vseh zadevah dela, življenja in gospodarjenja v kolektivu.

**Delavci Predilnice
Litija**

5. februarja 1950 je bil po predhodni pripravi v političnih organizacijah sklican občni zbor sindikata, ki ga je vodil predsednik sindikalne podružnice, Franc Šuler. Na tem zboru je bil izvoljen prvi delavski svet Predilnice Litija, in je štel 30 članov.

Priprave za uvedbo samoupravljanja v podjetju so trajale že dalj časa po navodilih, ki sta jih decembra 1949 podpisala Boris Kidrič in Dju-ro Salaj.

Na novo izvoljeni delavski svet je takoj zaživel, in imel že 14. februarja 1950 svojo prvo sejo, na kateri je izvolil predsednika in tajnika. Za prvega predsednika delavskega sveta Predilnice Litija je bil izvoljen Avgust Cvetežar, za tajnika pa Edo Semenič. Že na tej seji je delavski svet obravnaval planske naloge kolektiva za prvo tromesečje, načrte predvidenih del, ter razpravljaj o neposrednih nalogah delavskega sveta.

Ta delavski svet je imel kratko mandatno dobo, ki je

ki so šteli do leta 1962 po 40 članov, aprila 1962 izvoljeni pa po 30, do leta 1973. — od takrat dalje pa imajo 35 članov. Mandatna doba je trajala največ dve leti. V obdobju od leta 1964 do 1968 pa se je menjala letno polovica članov delavskega sveta, ki so jih menjaje volile posamezne delovne skupnosti.

PREDSEDNIKI DOSE-DANJH DELAVSKIH SVETOV SO BILI: začasnega februar—avgust 1950 — Avgust Cvetežar, 1950/52 — Avgust Cvetežar, 1952/53, — Jernej Kaplja, 1953/54 — Ljudmila Repovž, 1954/56 — Franc Šuler, 1956/57 — Darko Primožič, 1957/58 — Vida Lotrič, 1958/60 — Hari Jel-nikar, 1960/62 — Milan Maj-cen, 1962/64 — Niko Stama-tovski, 1964/66 — Lea Rappl, 1966/68 — Brane Peterca, 1968/73 — Tone Pavliha, 1973/75 — Leon Škerbina, 1975/76 — Vojko Bizjak, — 1976/77 — Vinko Keržan, 1977/79 — Martin Strašek — 1979.

Prvi predsednik delavskega sveta, tov. Avgust Cvetežar in sedanji predsednik tov. Martin Strašek.

Prvega predsednika delavskega sveta, tov. Avgusta Cvetežarja, smo obiskali na domu. Vesel je bil obiska, ki mu je pomenil ponoven rahel stik s tovarno, v kateri je preživel polnih 40 let. Po krajšem pomenkovanju o tem, s čim se sedaj ukvarja in podobno, (izdeluje lepe gobeline), je pričel pripovedovati o svoji življenjski poti.

Pri nas se je zaposlil v začetku leta 1927. Po dveh letih je bil premeščen v valjčarno, kjer je ostal do upokojitve.

Že v stari Jugoslaviji se je vključeval v napredna društva; sodeloval je tudi v demonstracijah proti pohodu Orjune v Trbovljah leta 1924; v NOB je sodeloval od leta 1942.

Že leta 1945 je bil tajnik sindikata Predilnice Litija in sicer 5 let.

Iz raznih zapiskov delavskih svetov, ki jih je hranil Tovariš Cvetežar, je bilo ugotovljeno, da je v podjetju že pred prvimi volitvami v delavski svet obstojal 30-članski delavski svet, ki je bil izvoljen na nekem občnem zboru — verjetno občnem zboru sindikata) dne 5. 2. 1950. Na prvi seji t. im. poskusnega delavskega sveta, dne 14. 2. 1950, je bil izvoljen za predsednika tov. Avgust Cvetežar. Takrat še ni bilo Zakona o volitvah delavskih svetov. Po sprejetju tega zakona pa so bile prve neposredne volitve v delavski svet v našem podjetju, 26. 8. 1950. Takrat je bil izvoljen 43. članski delavski svet. Na prvem zasedanju tega delavskega sveta, dne 3. septembra 1950, je bil tov. Cvetežar ponovno izvoljen za predsednika. Dne 17. 2. 1951 pa je tov. Cvetežarja delavski svet izvolil za člana delavskega sveta Gospodarskega združenja Generalne direkcije za tekstilno in usnjarsko industrijo Ljubljana. Ta delavski svet je bil po takrat-

nih navodilih podaljšana linija delavskih svetov podjetij, vendar s širokim delovnim področjem in z nalogo, da skrbi za pravilno gospodarjenje v združenih podjetjih. Po izteku 2-letne mandatne dobe delavskega sveta, ki je bil voljen 26. 8. 1950, je bil tov. Cvetežar še 2 leti član delavskega sveta gospodarskega združenja.

Za tem je bil sekretar organizacije ZK Predilnice Litija, približno v tem času je bil tudi predsednik občinskega sindikalnega sveta Litija — 4 leta. V sindikatu našega podjetja je deloval tudi kot delovni inšpektor. Od leta 1947 do 1949, približno, 3 leta je bil sekretar občinskega komiteja ZK Litija. Bil je tudi član plenuma okrajnega sindikalnega sveta Ljubljana-okolica, član Zbora proizvajalcev za okraj Ljubljana in član Okrajnega komiteja ZK Ljubljana-okolica.

Jernej Kaplja, prvi predsednik upravnega odbora predilnice Litija.

Pet let je sodeloval kot sodnik-porotnik na Okrajnem sodišču v Ljubljani.

Pri svojem delu je bil vedno zelo aktiven, in poudariti je treba, da je vse, te funkcije vseskozi vršil poleg rednega dela v tovarni.

Tov. Jernej Kaplja je bil prvi predsednik upravnega odbora. Tudi on se je razveselil obiska, in rad se je pogovarjal o svojem delu v predilnici.

Spominja se, koliko truda so vložili prva leta po vojni, da so zbrali ljudi in se organizirali v sindikat.

Vse funkcije v Predilnici pa tudi drugod je opravljal vestno, poleg svoje službe. V Predilnici je bil nadmojster.

Njegova življenska pot ni bila lahka. Preživel je obe svetovni vojni. Že kot 17 letni fant se je boril ob Piavi in kasneje na Koroškem.

Dobro se spominja tistih dogodkov.

Lansko leto je praznoval 80. letnico.

M. M.

PRED 29. LETI – TUDI STABILIZACIJSKO

Poročilo o delu upravnega odbora v času od zadnjega zasedanja delavskega sveta pa do danes.

V tem času je upravni odbor delal v glavnem na tem, da se izvršijo sklepi delavskega sveta iz zadnjega zasedanja.

Prvi sklep delavskega sveta, da se zmanjša administrativno osebje od 41 uslužbencev do 1. julija 1951, na 25 je izvršen toliko, da je že sedaj v podjetju 26 administrativnih moči.

Drugi sklep, da se preuredi industrijski tir je izvršen v toliko, da imamo načelo odobritev od direkcije državnih železnic in tudi je dogovorjeno, da pridejo na lice mesta pooblaščen merilci, ki bodo zemljišče premerili nakar se bo izvršila uradna zamenjava in bo takoj mogoče pričeti z delom.

Tretji sklep, da se preuredi sušilnica v stročnarni na električno gretje je izvršen v toliko, da ima stvar v rokah strokovnjak, vse potrebne načrte in proračune, nakar se

bo takoj po odobritvi pristopilo k sami preureditvi.

Izvrševanje četrtega sklepa, da ne znižajo neproduktivna delovna mesta v podjetju je v tem, da smo likvidirali tri mesta vozačev predpreje v predilnici I. in 3. brusače na mikalnikih. S tem pridobljena delovna sila pa je bila nameščena na nezasedena produktivna mesta. Poleg tega je tudi osebje v delavnicah skraćeno za dva ključavničarja in enega proučenega mizarja, ki so bili po preteku njihove pogodbe odpušteni.

Po petem sklepu, da se generalni remont izvaja dosledno po planu je upravni odbor pokrenil vse potrebno in se isti izvaja po planu v kolikor tega ne ovira nabava nadomestnih delov oziroma potrebnega materiala. V zvezi s tem se je tudi preusmerilo delo v delavnicah, ki je postalo v zvezi z remontom bolj sistematično.

Z ozirom na šesti sklep, t. j. da se posveti vsa pažnja proiz-

vodnji in izvrševanju planskih nalog je bilo od strani upravnega odbora in tehničnega vodstva pokrenjeno vse potrebno in bo tudi plan za I. trom. uspešno dovršen.

Sedmi sklep dela vsakega sveta je bil, da se dvigne tekmovalni elan in skličejo proizvodni sestanki po brigadah.

Tekmovalni elan se je v mesecu marcu močno dvignil, kar dokazuje, da podjetje uspešno izpolnjuje in prekoračuje proizvodni plan, čeravno ima manj ljudi kakor prejšnja dva meseca. Uspehi tekmovalju pa bi bili lahko še večji, če bi bile normalne prilike z ozirom na asortiment.

Vsi ostali sklepi se nanašajo na sam delavski svet in se bodo na zasedanjih izvrševali, razen zadnje, ki predvideva seminar za člane delavskega sveta, ki pa se bo predvidoma pričel z aprilom.

Iz zapisnika DS
— leta 1951

Topla malica nič več brezplačno

Ta predlog so delegati delavskega sveta obravnavali in sklenili, da bomo prispevali po 5,00 din za vsak blok. Prispevek bodo obračunali pri osebnih dohodkih.

Po 118. členu Zakona o združenem delu je morala delovna organizacija izločiti iz rednega poslovanja vse dejavnosti družbenega standarda. S tem v zvezi smo morali izvršiti vse preknjižbe tako, da imamo dejavnost družbenega standarda in vse počitniške domove na skladu skupne porabe. Ta dejavnost se mora pokrivati v celoti samo iz dohodka, ki jih ustvari s svojimi storitvami, to je s prispevki delavcev in s sredstvi sklada skupne porabe.

V letu 1979 je bila dejavnost počitniških domov taka, da so bili vsi stroški pokriti z dohodki, medtem ko je v obratu družbene prehrane — v menzi, pri toplem obroku, prišlo do razkoraka med dohodki in stroški. Po zakonu sme delovna organizacija pokrivati topli obrok iz čistega dohodka največ do višine 460 starih milijonov. Izdatki pa so bili višji in so znesli 575 starih milijonov. Razliko, ki je pri tem nastala, moramo pokriti iz osebnih dohodkov delavcev.

Primanjkljaj bi bilo možno pokriti tudi s sredstvi skupne porabe. Ker pa v letošnjem letu nismo ustvarili dovolj čistega dohodka in s tem tudi delež za sklad skupne porabe, pa ta možnost odpade. Za leto 1978 je bilo preko 40 starih milijonov primanjkljaja pokritega iz sklada skupne porabe. Komisija za letovanje in družbeno prehrano je podrobno proučila situacijo in sklenila, da se poleg ostalih stabilizacijskih ukrepov, ki jih mora izvršiti obrat družbene prehrane, določi tudi prispevek slehernega delavca, pri vsakem obroku v višini 5,00 din. Podobno imajo organizirano nekatere delovne organizacije v občini in tudi v večini tekstilnih tovarn.

V. G.

Dipl. ing. Andrej Štrifof kaže, kako poteka delo pri novih strojih. Uvajanje pramena.

Dopisujte v svoje glasilo

OBČNI ZBOR NAŠEGA IGD

V soboto, 2. februarja so se zbrali člani industrijskega gasilskega društva predilnice Litija na svojem običnem zboru.

O delu društva, je govoril predsednik, Vinko Keržan. Povedal je:

Ocena uspešnosti delovanja društva

Osebnostno ocenjujem ta čas za manj uspešen, kot bi lahko bil. Morda me motijo časi, ko je članstvo društva rajše hodilo na vaje, dosegalo vidnejše uspehe na različnih tekmovanjih, enako uspešno kot danes posredovalo pri številnih zanetkih požarov, imeli pa smo tudi žensko desetino in nekatere aktivne članice operativne tudi v odborih društva. Ker že vsa zadnja leta motijo boljše delo društva tudi objektivni vzroki, to je 4-izmenjsko delo, pomanjkanje delovne sile v proizvodnih oddelkih, mnogo večja angažiranost ob investicijskih delih in drugo, bi bila ocena »slabše« le glo-

balna. Nikakor ne moremo mimo pohvale vsem članom društva in gotovo tudi nekaterim nečlanom, ki tako hitro in uspešno posredujejo ob vsakem zanetku. To pa je končno tudi primerni cilj delovanja našega kot vsakega društva. Tekmovanja so drugotnega pomena, ker pa le odražajo neko uvežbanost, utečenost hitre pripravljenosti desetine za akcijo, jih ne smemo zanemariti. Člani zbora boste sami povedali, ali smo z novim urnikom vaj na tri mesece (ne mesečno) in pripravo vaj, dosegli kakšno izboljšanje, ali ne.

Pomembna je strokovna pripravljenost

Predvsem pomembno bi bilo, čim hitreje in temeljito praktično seznaniti vse novozaposlene z gasilnimi aparati, njihovo uporabo, osnovami gašenja in načinom gašenja, ker se mora znanje pridobljeno ob uvajalnih seminarjih novosprejetih utrditi in dopolniti. Akcija, ki smo jo sprožili ob tednu požarne varnosti in bo potekala do poletja, je zelo zanimiva in poučna. Vsi delavci dobijo v kratki, vsebinsko bogati obliki opis nevarnih snovi in mest za nastanek požara, predvsem v naši industriji, opis pogojev za nastanek požara, zaščitne ukrepe in samoukrepanje ob njihovem nastanku. Dalje se seznanimo z opisom, delovanjem in uporabo vseh ročnih gasilnih aparatov. Ker je vsebina skript obrazložena in tudi praktično prikazana, ima toliko večjo vrednost.

Strokovna zasedenost, opremljenost, operativna pripravljenost in številčnost naših desetini je dokaj velika, prav pa je, da o vseh problemih usposabljanja novih kadrov, dopolnjevanju in obnavljanju znanja starejših članov, skrbi za modernejše opremljanje ter širjenje znanja iz protipožarne preventive, vedno znova in večkrat govorimo. Sredstva izločena za ta namen, se nam lahko vsak čas večkrat vračajo, če z njimi preprečimo samo malo večji požar. Že pri današnjih manjših zanetkih, npr. v čistilnici lahko pride do velike škode, predvsem zaradi zastojev pomanjkanja predpreje v vseh

nadaljnih, kontinuiranih fazah proizvodnega procesa. Posredovanja morajo biti hitra, še predvsem zato, ker gorenje tekstilnokemičnih vlaken sprošča dodatno močno strupeno in dušljive pline, kar lahko zahteva, da morajo delavci za dalje časa zapustiti tudi oddelke z večjo prostornino. Posledica so večji zastoji, večje izgube.

Ne mislim narediti iz občnega zbora seminar, ker prisotni ta vprašanja dobro poznate, zato predlagam, da se v razpravi dotaknemo vseh nedorečenih konkretnih vprašanj, ki jih bomo morali še rešiti. Naj zbor obvestim, da pripravlja OGZ Litija tečaj za izprašane gasilce po 15. februarju tekočega leta, ki bo trajal 60 ur. Ker bo tečaj v popoldanskih urah, dvakrat med tednom in ob nedeljah dopoldan, vabimo vse zainteresirane, ki delate samo v popoldanskih izmenah, da se tega tečaja udeležite! V jeseni tekočega leta (november, december) ali celo spomladi, pa računamo na strojniški tečaj. Pravilno bi bilo, da najdemo nekaj kandidatov tudi za ta tečaj in tako kombinirano izpopolnjujemo znanje na tečajih v sami DO in izven nje. Letošnje leto namerava OGZ načeloma posvetiti več skrbi strokovni vzgoji novih kadrov, zato občinskega prvenstva gasilskih desetini ne bo, ker bo ta denar namenila v te namene. Tekmovanje bo le kongresno za tiste desetine, ki so se uvrstile dalje. Naša desetina se ni!

Kongresno leto gasilske zveze Slovenije

Letošnje leto mora biti sploh v znamenju IX. kongresa GZS! Tudi naše društvo bo moralo z večjo dejavnostjo pomagati pri afirmaciji gasilstva. To ne bi smel biti problem, saj imamo v občini več PGD kot krajevnih skupnosti. Več spoštovanja plemenitosti njenega poslanstva, kot kritičnosti ob požarih, pa bi morali pripisovati njenemu članstvu tudi vsi tisti, ki prostovoljno nočejo nosti glave v dušične pline ali dim, izpostavljati se nevarnostim ognja in razpadajočih zgradb, nevarnostim reševanja ob elementarnih nesrečah idr.

Ne kritizirajmo, če nočemo pomagati! Že menimo, da smo srečnejši in sposobnejši, pa se priključimo njihovim prostovoljnim vrstam. Predsednik GZS Branko Božič je ob praznovanju 30. obletnice zveze poudaril: »V gasilski organizaciji ni mesta dobičkarstvu, kajti pred ljudstvom ste se obvezali uresničevati humane smotre socialistične družbe, obvezali ste se, da boste vzgajali naš mladi rod v tovarstvu in solidarnosti, da boste navajali ljudi na žrtvovanje in plemenito pomoč v vsakršni stiski in težavah.«

Pomen gasilstva v narodni obrambi in družbeni samozaščiti

Ob zadnjih dogodkih v svetu, ko nihče ne more verjeti, da bi dve vojaški supersili in tudi velikana duha, mogla sprožiti totalno 3. svetovno vojno, je prav, da se zamislimo nad neprecenljivim pomenom plemenite pomoči, tovarstva in solidarnosti v vojni nevarnosti, ker neko ljudstvo, kot država, more zmagovati le v največji enotnosti in solidarnosti. Mnogo manj vojnih žarišč bi se vnelo po svetu, če bi bil narod enoten in ne dovolil nacionalne nestrpnosti in zasejanja samena sovraštva tistih, ki v »prepiru v domači hiši« iščejo svojih koristi. Ravno v tem je pomen podružbljanja varnostnih služb, NO, DS, in koncepcije splošnega ljudskega odpora. Sami moramo izluščiti seme ničevosti, tako kot v popolni angažiranosti na področju ustvarjanja večjega dohodka iskati boljši standard, tako se moramo vsi vključiti tudi v skrbi za očuvanje trajnega miru in varnosti. Le v miru, v dograjevanju samoupravne socialistične družbe, lahko gradimo lepši jutrišnji dan, nikakor pa ne z vojno. Čvrsti, enotni moramo ostati v družbi neuvrženih, združeni ne v smislu vojaške protiteži angažiranim silam, temveč enotni v željah po miru, po načelu aktivne koeksistence in neumešavanju v notranje zadeve drugih. Moč demokratičnih sil vsega sveta je gotovo mnogo močnejša od vseh mračnejših sil, treba jih je le združiti v enotni fronti za

očuvanje trajnega miru. In ravno gasilstvo dobiva v tem kompleksu vedno večji pomen zaradi svojega zvestega izpolnjevanja humanega poslanstva.

V naši DO lahko govorimo o dobrem sodelovanju gasilskih enot v enotah CZ in vsklajenem delovanju, kar se je pokazalo tudi v skupni akciji NNNP. Strmeti moramo še za tem, da člani CZ — gasilskih enot postanejo tudi redni člani gasilskega društva ali vsaj skupaj z njimi organizirajo praktične vaje. O dejavnosti DS in deležu gasilcev v njem, je težko govoriti, prepričan sem le, da bi člani gasilskih vrst lahko uspešneje, vsaj posredno, pomagali pri tem, da nekateri delavci ne bi tako neodgovorno uničevali našo družbeno lastnino, tj. opremo in sredstva, delali malomarno s pomožnim materialom ali počeli vse to celo zlonamerno. Ne dovolimo, da nekdo sproti uničuje tisto, kar si nekdo drug prizadeva ustvariti! Tudi določene zmkavte v naši DO bi morali odkriti! Ta skrb je tudi sestavni del materialnega in duhovnega razcveta družbe, stvar stabilizacijskega programa. Samoupravni sistem socialistične demokracije, je sistem poštenih, delovnih ljudi oz. sistem doseganja teh ciljev. Zelo zmotno je v tem sistemu iskati samo svojih pravic, pozabiti pa na svoje dolžnosti. Biti moramo najprej samokritični, predno smo zahtevni in kritizerski!

Sodelovanje pri srednjeročnem planu

Poleg dela na področju požarnega varstva bomo morali v prihodnje, kot člani DO, aktivno sodelovati tudi v pripravi novega srednjeročnega plana in delati po smernicah, ki smo jih za srednjeročno obdobje sprejeli. Ne

bom jih ponavljal, ker smo v njih dvakrat govorili na DS, jih imeli v javni razpravi in govorili o njih tudi na občnem zboru konference sindikata. Pridati bomo morali svoj delež in največji bo, če bomo s svojo strokovno pripravljenostjo

znali očuvati DO najmanjših izgub zaradi požarov. Glede opremljenosti in potreb gasilskih vrst, vlada pri nas razumevanje. Tudi nove objekte opremljamo proti-požarno varno. Paziti moramo le, da ne zatrpavamo ali zmanjšujemo števila zidnih hidrantov. — Z dograditvijo novih skladišnih prostorov, se bodo gotovo bolj sprostila tudi transportna pota in založenost vsakega kotička zmanjšala. Z dokončanjem investicijskih del, pa bomo mogli posvetiti več časa tudi rednemu čiščenju strojev in uspeli, skupaj s preureditvijo odsesalnih ter drugih na-

prav, zmanjšati veliko nevarnih eksplozij in vžigov prahu. Tudi odstranjevanje različnih nevarnih odpadkov je skrb posebnega pomena. Paziti moramo, da kadimo na za to odrejenih prostorih, ker je pe v DO vedno dosti tujih delavcev, jih moramo na to opozarjati. O ostalih potrebah, ki so predvsem skrb redne službe varnosti in zaščite pri delu, kot napr. o priključitvi hidrantnega sistema v novi mešalnici na sistem hidrantov visokega pritiska, pa bomo še dodatno slišali v razpravi oz. dopolnitvah poročil.

Delo upravnega odbora

Vsa obstoječa vprašanja povečane varnosti v naši DO, o pomenu gasilskih enot v NO in DS, o pripravi na tekmovanja, sodelovanju pri akciji NNPP in praznovanju tedna požarne varnosti, smo obravnavali tekoče na skupnih

sejajh UO in OŠ IGD, le da te seje nekajkrat niso bile sklepne. O tekočih zadevah, pripravi statističnih ali drugih poročil, reševanju odgovorov na maloštevilno pošto, pa smo se dogovorili v ožjem sestavu UO in OŠ.

Sodelovanje s sorodnimi OZD

V preteklem letu smo organizirali tudi uspelo ekskurzijo h kolegom v BPT, s katerimi bomo radi tudi v bodoče poglobljali stike. Po pozdravnem nagovoru in predstavitvi generalnega direktorja, smo si ogledali obrate BPT, njihov gasilski dom in tržiški mestni muzej. Obiskali smo spomenik žrtvam fašizma na Ljubelju in taborišče Begunje, kjer smo se poklonili njihovega spomina s pesmijo, ki jo je lepo zapel naš sekret. Ogledali smo si še blejski grad in se po vmesnih postajah za kosilo in večerjo vrnili domov. Mislim, da je bil obisk zanimiv, poučen, hkrati pa še zelo družaben. Ta obisk smo Tržičanom le vrnili, ker so bili pred tem oni naši gostje. Med letom smo poslali na povabilo še delegacijo na proslavljanje 75. obletnice njihove OZD oz. IGD, kjer smo prejeli lepo priznanje za sodelovanje. Udeležili smo se tudi občnega zbora njihovega društva, in izmenjali mnogo koristnih izkušenj.

Smo v letu, ko pričakujemo poenotenje izmenskega dela, zato moremo pričakovati tudi boljše delo društva, predvsem v težnji vključitve večjega števila žena v gasilske vrste in formiranja vsaj ene stalne ženske desetine. Danes bomo gotovo zamenjali tudi vodstvo društva z novim predsednikom, obratovodjem proizvodnje, ki bo mogel še uspešneje vsklajevati delo med potrebami društva in proizvodnje. S tem ne mislim reči, da sem kdaj koli naletel na nezumevanje v vodstvu proizvodnega sektorja, prihranjen bo samo še ena posredna pot. Vsekakor pa nam mora tudi v bodoče ostati prvenstvena skrb nemotena pro-

izvodnja, še posebno sedaj, ko se moramo vsi vključiti v prizadevanja za stabilizacijo naših poslovnih uspehov in tako celotne družbene reprodukcije. Prepričan sem, da v razpravi ne bo ničesar izpuščenega, kar bo izpuščeno v poročilih.

Tov. Vinko Keržan je v svojem govoru dal poudarek še 30-letnici samoupravljanja, in se v imenu vseh poklonil spomenu revolucionarja, Edvarda Kardelja.

XXII. TEKSTILIADA

Hladno sobotno jutro je. V času, ko nekateri še prihajajo v službo, se pred tovarno zbira skupina smučarjev. Motor kombija že teče, vendar še niso vsi zbrani. Še malo čakamo zamudnike in končno krenemo. Pot nas vodi preko Trojan in naprej proti Mariboru. Motor enakomerno brni, mi pa smo z mislimi in pogovorom že na prizorišču današnjega dogajanja na Pohorju. Opazujemo vzhajajoče sonce, katero kot žareča rdeča krogla beži pred nami daleč nad vzhodnimi hribi.

Končno je dolge, monotone vožnje konec, in že smo na cilju. Veliko osebnih avtomobilov in tudi manjših avtobusov je že parkiranih, toda za nami so še vedno prihajali številni tekmovalci in tudi obiskovalci. Zagledamo velik napis: XXII. TEKSTILIADA. Naš predstavnik se odpravi po startne številke, ostali pa čakamo pred hotelom. Lahko bi rekli, da vlada prav praznično vzdušje in ne le tekmovalno. Med čakanjem slišimo napovedovalčev glas, kateri med drugim tudi pravi, da bo danes tu zbranih okrog 800 tekmovalcev in tekmovalk iz vse Slovenije, odnosno iz skoraj vseh tekstilnih OZD. Kmalu nato se moramo ločiti od naših predstavnikov, katere imajo svojo tekmovalno progo na drugem kraju. Zaželim jim srečo

GLAS
MLADIN

PROSTOVOLJNO DELO MLADINCEV

Mladinci smo se odločili, da bomo tudi mi z vso resnostjo pristopili k uresničevanju stabilizacijskega programa, seveda v mejah naših zmognosti. Veseli bi tudi bili, da bi nas pri tem usmerjali tudi drugi. Med drugim smo se odločili, da bomo »udarniško« delali v sukalnici, kajti tu imajo precej zalog.

Zataknilo se je že pri sami organizaciji, tako da s prvim datumom, ki je bil določen za delo, ni bilo nič. Potem smo se odločili, da moramo nastopiti bolj organizirano. Odločili smo se, da bomo delali v soboto, 23. februarja 1980, od 19.30 ure, do 1.30 ure. Povezali smo se z vodstvom sukalnice, kjer smo dobili smernice za nadaljno organiziranje, in pričeli z akcijo. Zadolžili smo predsednike aktivov OO ZSMS Predilnice Litija, naj na svojih sestankih na nek način vzbudijo mlade k prostovoljnemu delu. Prijavilo se je precej mladincev in mladink, tako da smo bili že zelo veseli, da bo ta akcija uspela. Zaposlili smo delavke v sukalnici, naj bi nam pomagale, kajti potrebna nam je bila strokovna pomoč. In ni bilo problema; javilo se jih je 10. Kljub temu, da so ves teden že krepko delale, se niso odrekle naši prošnji. Toda razočarani smo bili v soboto ob 19.30 uri, ko se je zbralo samo 18 mladincev, od tega samo 4 mladinke. Vendar smo poprijeli za delo, in tudi 6 ur je zelo hitro minilo. Res ni bil učinek tako velik, kot bi sicer lahko bil, toda vsaj poskusili smo. Spoznali smo delo delavk

v sukalnici, ki sploh ni tako lahko. Seveda bi se lahko vprašali, kdo je kriv tako slabi udeležbi. Morda organizatorji ali neresnost mladincev in mladink. Kje so bili mladinci, ki so se prijavili, a jih ni bilo. Prevelika je neresnost mladih, mladi bi se morali bolj vključevati v naš samoupravni sistem in hoditi po poti, ki jo je začrtal NAŠ TITO!

Ne zamerimo mladinkam in mladincem, ki delajo v neposredni proizvodnji. K takšni akciji bi morali pristopiti še zlasti mladinci-ke, ki ne delajo v neposredni proizvodnji. Veliko je mladink zaposlenih v skupnih službah. Mladinke, kje ste bile v soboto? Upam, da bo v prihodnje kakšna podobna akcija bolj uspela, in da bo udeležba bolj številna!

Mladinci, ki so se udeležili prostovoljnega dela so: Franc Boldin, Janez Remec, Franc Stopar, Stane Sevljak, Matjaž Premk, Gorazd Kaplja, Rudi Kaplja, Marjan Janežič, Emil Pajtler, Ivan Žičkar, Zlato Žlabrovec, Ljubo Razpotnik, Jože Strmljan, Franc Mlakar, Vukica Railič, Ferida Kozarac, Karmen Štefin in Vlasta Grom.

V. G.

mivo je opazovati pri startu posamezne tekmovalne ekipe, kako se pripravljajo za tekmovalje (mazanje smuči, razne masaže, telovadba itd.). Še bolj interesantno vzdušje pa je, ko ravno ti že kmalu na začetku vožnje »odletijo«. Kakorkoli že, tudi to tekmovalno vzdušje je minilo in na koncu se zopet zberemo pri našem kombiju. »Kako je bilo?« dežujejo vprašanja in ugotavljamo, da smo se kar dobro odrezali, vsaj ekipno, saj ni nobeden izpadel iz tekmovalja.

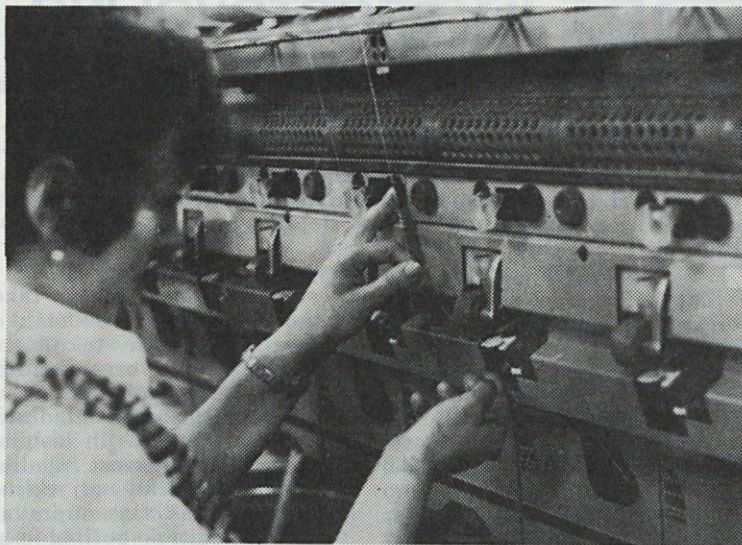
Zaradi dolge poti do doma, ne čakamo na objavitel rezultatov (dobili jih bomo kasneje).

Lep sončen dan se je pravzaprav zelo hitro prevesil v večerno zarjo, in zopet lahko iz kombija opazujemo pred sabo veliko rdečkasto kroglo — zahajajoče sonce. Soglasno ugotavljamo, da je bil dan kar uspešen in da smo dobro zastopali naše »barve«, čeprav je pri tem važno COUBERTINOVO pravilo »Važno je sodelovati, ne zmagati!« in pa tudi prijateljsko srečanje vseh slovenskih tekstilnih delavcev.

F. G.

in odsmučamo na start. Čeprav je še cela ura do začetka nastopa, je že skoraj večina zbrana na startnem mestu. Tu se srečamo z nekaterimi stari znanci, kajti to je vsakoletna prireditev. Tekmovanje so bila že na Voglu, Zelenici, Veliki planini, Kobli in na drugih znanih smučiščih. Zani-

Vsak začetek je težak. Prsti bodo iz dneva v dan spretnejši. Uvajanje niti v predilno komoro, na novih brezvretenskih predilnih strojih.

Sindikalni sestanek ni zbor delavcev

Če sestanek osnovne organizacije sindikata postane enak zboru delavcev, potem organizacija sindikata sploh ni potrebna. Ta pojav pa še dandanes ni redek. Čeprav je minilo že več kot leto od kongresov sindikata, ponekod še niso dojeli vloge sindikata, niti vloge zborov delavcev. To so ugotovili na nedavnem posvetovanju predstavnikov sindikata vseh republik in pokrajin v Zagrebu. Posebno so poudarili, da ima sindikalna organizacija nalogo, da pripravlja samoupravne odločitve, ki jih sprejemajo samoupravni organi, politične skupnosti in samoupravne interesne skupnosti.

Ni redek primer, da se tam, kjer še niso dojeli prave vloge sindikalne organizacije kot nezamenljive v praksi, pred zborom delavcev sestane izvršilni odbor osnovne organizacije sindikata, sekretariat ali celotno članstvo OO ZK, delavski svet in drugi, in se imenujejo »politični aktiv«.

Na teh sestankih izoblikujejo stališča, katera posredujejo zboru delavcev da bi jih sprejeli.

Pokazalo se je, da ima osnovna organizacija sindikata vedno svoje lastno stališče o vseh važnejših vprašanjih o

katerih se samoupravno odloča tam, kjer so zrelo dojeli vlogo sindikata, ki ima poleg tega tudi veliko zakonitih pooblastil in obveznosti. Kjer pa vlada drugačno obnašanje, kjer omalovažujejo vlogo in aktivnost sindikata, kjer se k temu priključijo še nenamerni odpor tehnomenažerskih birokratsko-administrativnih sil, ta ne more uresničiti načel, sprejetih na kongresu. Podpora mora dobiti od vseh drugih organiziranih subjektivnih sil, ker bo le tako uresničila določila ustave in zakona o združenem delu, katera se nanašajo na njene vloge in naloge.

Pred sindikatom pa v tem letu stojijo izredno velike naloge. Pri tem imamo v mislih sprejemanje kratkoročnih in dolgoročnih planov razvoja, bitko za povečanje produktivnosti in uspešnosti dela, razvijanje dohodkovnih odnosov ter uresničevanje programa ekonomske stabilizacije. Te naloge sindikat ne more uresničiti, dokler se ne postavi čvrsto na lastne noge in ne prevzame vseh obvez, ki so pred njega postavljene.

Na posvetovanju so poudarili, da je v tem trenutku potrebno storiti vse za krepitev osnovnih organizacij sindikata. **Savan Tomašević**

Tovarniško območje se stalno širi. Z dograditvijo vrtnice, predvidoma v maju 1980, bomo premaknili tudi tovarniško ograjo, tako da bo edini vhod v tovarno po cesti pod nadvozom in peš poti ob nasipu. Parkirišče za osebne avtomobile bo izven tovarniške ograje nad obstoječem asfaltnim platoju.

Kasneje pa ga nameravamo urediti na novo pridobljenem zemljišču pod zdravstvenim domom.

Kdo je proti sončni uri?

Ali so razlogi, da tako oklevamo z uresničevanjem izboljšanja delovnih pogojev, povečanjem proizvodnje in z racionalizacijo porabe energije? Ali drugače: »Kdo je proti sončni uri?, kajti o tem želimo spregovoriti.

Nekatere dežele v Evropi že desetletja naravnavaajo svoje ure po vzhodu sonca. Od leta 1970, posebno pa še od pojava energetske krize, pa se tega poslužujejo že skoraj vse dežele starega kontinenta.

V Jugoslaviji že pet let razpravljajo o tem, toda še vedno trdoglavo ostaja po starem, brez kakršnih koli dokazov. V zadnjem času so se te stvari še bolj zapletle. Nekateri organi zveznega izvršnega sveta so dobili nalogo, da analizirajo in raziščejo jugoslovanske pogoje za prehod na evropske ure, pri tem pa je nekdo, nalašč ali morda nehote, vnesel zmedo, ko je poistovetil premikanje ure po soncus pojmom delovnega časa.

Prav tu pa je večji del delovnih ljudi, ki delajo na negospodarskem področju, zelo občutljiv in težko bi se sprijaznili, da bi svoj delovni čas prilagajali potrebam tistih, ki delajo v izmenah. Spominimo se samo, koliko je že bilo akcij in političnega prepričevanja zaradi razbremenjevanja konic v mestnem prometu in o zagotavljanju krajanom hitre in kvalitetne usluge ob okencih različnih ustanov, da bi razporedili delovni čas tako, da pisarne ne bi odpirale svojih vrat pred 8 uro, in da ne bi zapirale teh pred 16 uro. Komaj smo uspeli le, da namenimo eno do dve uri tedensko tistim, ki ne morejo dopoldan urejati svojih osebnih stvari po uradih.

Toda to je že druga plat problema najustrežnejšega razporeda delovnega časa zaradi pametnega izkoriščanja tega.

Uvedba »sončne ure« predstavlja prednost za vse zaposlene saj velja premik ure za eno uro za vse, in s tem tudi premik začetka in konec delovnega časa. Poleg velikega prihranka energije pomeni to tudi podaljšano spanje, in tako lažje pogoje za delo za velik del delavcev, ki delajo v izmenah.

Podatek, da danes vstaja zjutraj med tretjo in četrto uro okoli dva milijona delavcev, da bi prišli pravočasno na delo, obsoja sedanji delovni čas. Poleti vsak drugi, pozimi vsak tretji zaposleni pričinja z delom ob 6. uri in le 2,7 odstotkov zaposlenih ob 8. uri.

O tem kaj povzroča tak delovni čas, govore različne analize. Vemo, da je na ta način od 196,8 delovnih ur le 151 resnično delovnih. To potrjuje, da bi nekaj morali ukreniti.

Zakaj pri nas ne prilagajamo delovni čas po vzhodu sonca in praksi, ki je vpeljana v večini dežel, da bi prihranili energijo in izboljšali delovne pogoje veliki večini zaposlenih? To je vprašanje, na katero ne more nihče odgovoriti. Vendar pomeni to, če zberemo vse dokaze ZA in PROTI skupaj, nekaj, kar se lahko reši le s pritiskom na gumb naših budilk. Te bi »pocrkljale« z eno uro daljšim spanjem tiste, ki vstajajo ponoči, da ne bi zamudili na delo. Vsi bi dalj časa delali pri sončni svetlobi, noči pa nam bi ostalo več za televizijo, sprehode in spanje.

Slavko Stanič

